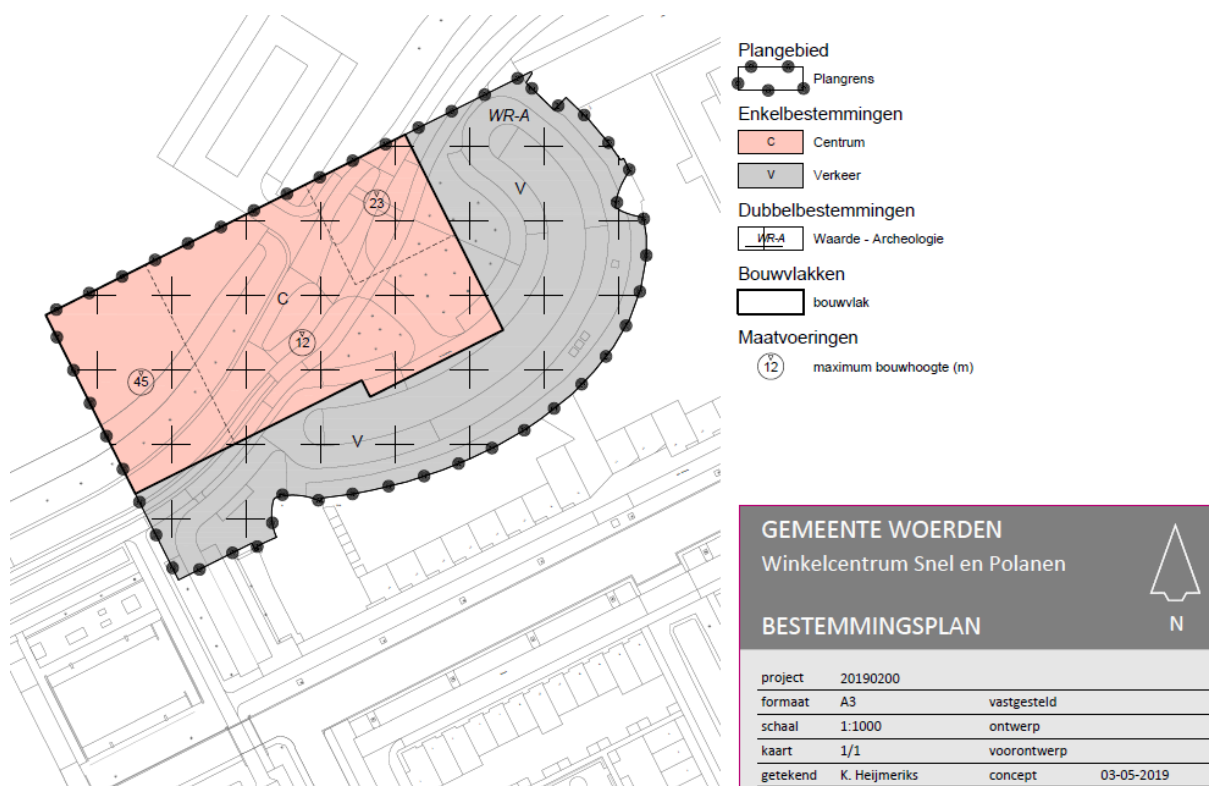

Project:	Uitbreiding winkelcentrum Snel en Polanen te Woerden	Kenmerk:	20190735/not01
Aan:	Dhr. L. Lindeman, gemeente Woerden	Datum:	30 september 2019
Auteur:	W. Bosgra	Status:	Versie 2
Projectleider:	E. Schiedon		
Controle:	E. Schiedon		

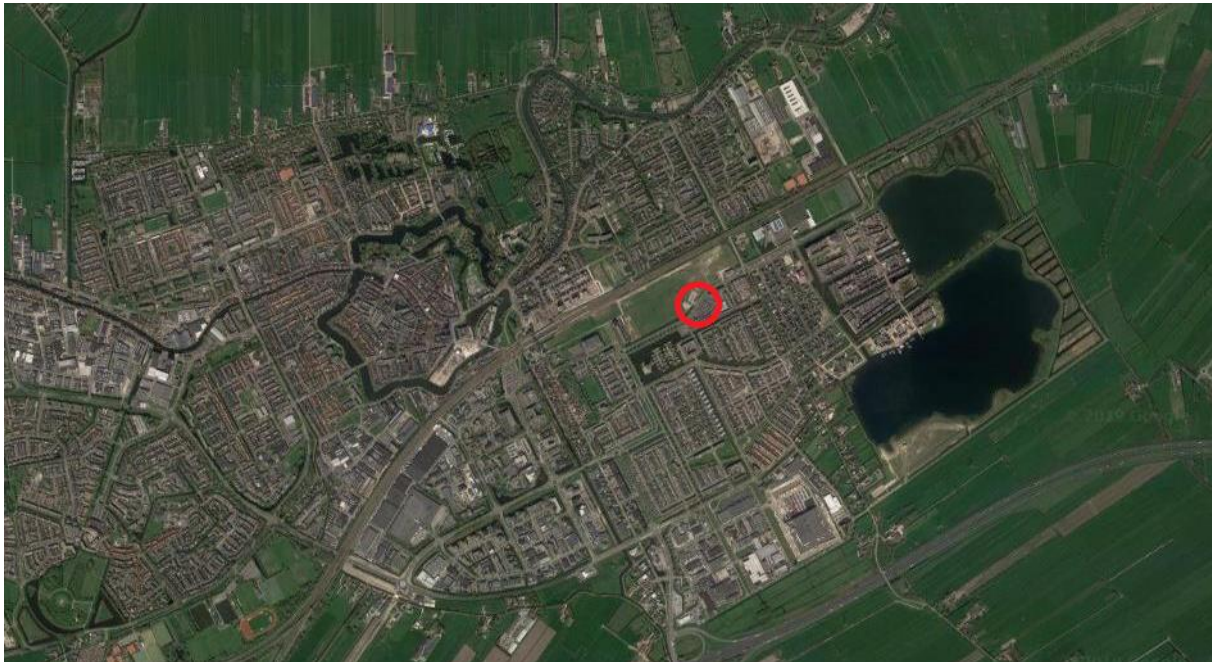
1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Gemeente Woerden onderzoekt de mogelijkheden voor aanpassing van een bestemmingsplan ten behoeve van de uitbreiding van winkelcentrum Snel en Polanen te Woerden. Om te bepalen of de voorgenomen uitbreiding van het winkelcentrum (mogelijk) leidt tot een overtreding van de vigerende natuurwetgeving is een beknopte quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Voorliggende notitie geeft de resultaten van de uitgevoerde quickscan weer

De ligging en begrenzing van de uitbreidingslocatie is aangegeven in figuur 1-1 en figuur 1-2.

Figuur 1-1. Plangebied uitbreidingslocatie (in grijs en roze), detailweergave.

Figuur 1-2. Ligging plangebied (aangegeven met rode cirkel) in omgeving. Bron ondergrond: Google Maps.

2 JURISCH KADER

Soortenbescherming

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse inheemse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wnb niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden.

Vrijstelling binnen provincie Utrecht

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Utrecht worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker, aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat. (bron: Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017, d.d. 30 december 2016).

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is soms te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (in deze de provincie Utrecht). De provincie (het bevoegd gezag) toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bijv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

Gebiedenbescherming

Via de Wnb is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd. De gebiedenbescherming houdt samengevat in dat een ingreep geen significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten van Natura 2000-gebieden mag hebben. Indien significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast plannen in of nabij Natura 2000-gebieden, kunnen ook plannen op grotere afstand van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten tot gevolg hebben:

- Bij plannen op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden kunnen nadelige effecten optreden door toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden. Een toename van meer dan 0,00 mol/ha/j vraagt om een nadere beoordeling van de ecologische effecten;
- Plannen kunnen een negatief effect hebben op (leefgebied van) kwalificerende soorten buiten een Natura 2000-gebied, waardoor nadelige effecten optreden op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. Dit kan het geval zijn wanneer het foerageergebied van een kwalificerende soort van een Natura 2000-gebied binnen het plangebied ligt. Effecten op het foerageergebied kunnen leiden tot afname van aantallen binnen het Natura 2000-gebied (bijvoorbeeld bij bruine kiekendief, kleine zwanen, ganzen).

Houtopstanden

Volgens artikel 4.2 Wnb is het verboden een houtopstand buiten de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te vellen zonder melding bij het bevoegd gezag. Bovendien geldt een herplantplicht. Een houtopstand bestaat uit 10 are of meer of is een rijbeplanting van meer dan 20 rijen en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor een aantal gevallen geldt een uitzondering, bijvoorbeeld voor houtopstanden op erven, fruitbomen voor productie of grienden en hakhout (zie voor de volledige lijst art. 4.1 van de Wnb).

Voor houtopstanden binnen de bebouwde kom is de Wnb niet van toepassing, maar geldt het beleid van de gemeente waarbinnen de projectlocatie gelegen is. Aangezien het plangebied binnen de bebouwde kom ligt, is de Wnb voor wat betreft houtopstanden niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS) geldt het 'Nee, tenzij'-beschermingsregime. Significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN (per saldo) is niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven zijn. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN zijn onder andere bodemkenmerken, landschappelijke waarden en natuurwaarden. Eventuele schade moet worden gemitigeerd, of (indien mitigatie niet mogelijk is) worden gecompenseerd.

3 LITERATUURONDERZOEK

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF); dit is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. De NDFF is geraadpleegd op 19 juli 2019, waarbij waarnemingen tot 5 jaar terug zijn ingezien. Voor flora is een straal van 10 kilometer rondom het plangebied als zoekgebied gebruikt; voor fauna betrof het zoekgebied een straal van 3 kilometer rondom het plangebied. Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement, o.a. op basis van recentelijk uitgevoerde quickscans en nadere ecologische onderzoeken in de omgeving).

De resultaten van het literatuuronderzoek zijn opgenomen in tabel 1.

Tabel 1. Overzicht (mogelijk) aanwezige Wnb-beschermde soortgroepen in plangebied.

Soort(groep)en	(Mogelijk) aanwezige beschermde soorten
Flora	Akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, blaasvaren, brede wolfsmelk, dreps, groenknolorchis, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, kartuizer anjer, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, naakte lathyrus, naaldenkervel, rood peperboompje, ruw parelzaad, stijve wolfsmelk, wilde ridderspoor, wilde weit
Vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)	Huismus, gierzwaluw, buizerd, ooievaar, ransuil en roek
Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5)	Blauwe reiger, boerenzwaluw, boomklever, bosuil, huiszwaluw, ijsvogel, groene specht, spreeuw, oeverzwaluw, koolmees, pimpelmees, ekster, zwarte kraai, torenvalk, tapuit en zwarte roodstaart
Tijdens het broedseizoen beschermde vogels	Diverse, o.a. blauwborst, fitis, heggenmus, kievit, putter, scholekster, staartmeeuw, tjiftjaf en wilde eend.
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone/grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis
Amfibieën	Heikikker, rugstreeppad
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Groene glazenmaker, sierlijke witsnuitlibel

4 VELDONDERZOEK

Op 23 juli 2019 is het veldbezoek uitgevoerd; hierbij was sprake van zonnig weer, windkracht 2 ZO en 27 graden. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats/verblijfplaats voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen).

De resultaten van het veldbezoek zijn hieronder (per in de omgeving aanwezige soortgroep met beschermde soorten) beschreven.

Flora

Uit het veldonderzoek blijkt dat de plangebied ongeschikt is voor de in de omgeving bekende soorten. Dit doordat het terrein grotendeels verhard is en voor het overige deel bestaat uit kortgemaaid gazon of ruigte met een zandig karakter. Dit laatste deel is geschikt voor een aantal beschermde wolfsmelksoorten, wilde weit en ruw parelzaad, maar dit hele gebied is tijdens het veldbezoek (het groei- en bloeiseizoen van de betreffende soorten) doorzocht en de soorten zijn niet aanwezig.

Vogels

Het plangebied is ongeschikt als nestgebied voor soorten met jaarrond beschermde nesten (vogels van cat. 1 t/m 4) door de afwezigheid van geschikte nestlocaties. Er zijn geen bebouwing en geen geschikte bomen aanwezig. Daarnaast is op de locatie sprake van een flinke mate van verstoring (drukke doorgaande weg, oprit en parkeerplaats winkelcentrum). De locatie zou eventueel wel gebruikt kunnen worden als foerageergebied voor de huismus en gierzwaluw. Voor deze soorten zijn echter voldoende alternatieve foerageergebieden in de omgeving aanwezig, waardoor geen sprake is van essentieel (beschermde) foerageergebied.

Voor enkele vogelsoorten van cat. 5, namelijk ekster en zwarte kraai, zijn de bomen binnen het plangebied geschikt. Nesten van deze vogels zijn in de bomen niet aangetroffen, maar kunnen mogelijk in de toekomst nog wel in de bomen worden aangetroffen. In het geval van nesten van de ekster en/of zwarte kraai, is geen jaarrond bescherming van de nestlocatie van toepassing. Dit aangezien deze soorten algemeen in Nederland voorkomen en bomen in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieven bieden.

Ook algemene vogelsoorten als de houtduif zouden in de bomen kunnen nestelen. Deze soorten worden enkel in het broedseizoen beschermd.

Vleermuizen

Uit het veldonderzoek kwam naar voren dat het plangebied grotendeels ongeschikt is voor vleermuizen. Er is sprake van veel verlichting, nestgelegenheid ontbreekt (geen bebouwing, geen bomen met holten/scheuren/loszittend schors) en er zijn ook geen lijnvormige landschapselementen die kunnen dienen als vliegroute. Minder lichtgevoelige soorten, zoals de gewone dwergvleermuis, zouden wel boven het plangebied (rond de bomen) kunnen foerageren. Dit foeragegebied is, vanwege de alternatieven in de omgeving (o.a. tuinen van woningen), echter niet essentieel (en zodoende niet beschermd).

Amfibieën

Het grootste gedeelte van het plangebied is ongeschikt voor amfibieën doordat het verhard is danwel uit kort gemaaid gazon bestaat.

Het westelijk deel van het plangebied bestaat uit ruigte met open, zandige plekken (zie figuur 4-1) . Dit deel is geschikt voor rugstreeppad; een soort die in het aansluitende Snellerpoort-terrein ook recent gevonden is tijdens nader onderzoek.

Figuur 4-1. Potentieel leefgebied rugstreeppad in westelijke hoek plangebied.

Het plangebied is ongeschikt voor heikikker, doordat het overwegend bestaat uit droge, zandige delen en kort grasland, terwijl de heikikker veelal in wat ruigere en vochtigere terreinen voorkomt (zoals heide, laagveen en half natuurlijk grasland). Daarnaast is het plangebied door de ligging in sterk bebouwd gebied onbereikbaar voor de (buiten de bebouwde kom van Woerden voorkomende) heikikker. De ligging in de bebouwde kom maakt het plangebied ongeschikt om het als voorplantingsgebied te bereiken en te gebruiken.

Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Voor de groene glazenmaker en sierlijke witsnuitlibel is het plangebied ongeschikt als leefgebied. Dit als gevolg van het ontbreken van water met krabbenscheer en/of wateren met gevarieerde water- en oevervegetaties.

5 BEKNOPTE EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

De effecten die op de (mogelijk) aanwezige beschermde soort(groep)en (als volgend uit hoofdstuk 4) optreden, zijn in tabel 2 weergegeven. In tabel 3 zijn de hieruit volgende vervolgstappen beschreven.

Tabel 2. Overzicht effecten op (mogelijk) aanwezige Wnb-beschermde soortgroepen.

Soort(groep)en	Effecten
Tijdens het broedseizoen beschermde vogels	Vernieling van nestlocaties (overtreding artikel 3.1 Wnb) <i>Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten worden verstoord en/of vernield. De verstoring die als gevolg van de werkzaamheden kan optreden, is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Dit aangezien de te verwachten soorten algemeen in Nederland voorkomen en de verstoring slechts van tijdelijke aard is. Verstoring van nesten veroorzaakt derhalve geen overtreding van de Wnb.</i>
Vleermuizen	Verstoring van foeragerende vleermuizen (overtreding zorgplicht Wnb)
Amfibieën	Vernietiging leefgebied van de rugstreeppad + doding/verwonding individuen (overtreding artikel 3.5 Wnb)

Tabel 3. Benodigde voorzorgsmaatregelen en overige vervolgstappen.

(Mogelijk) aanwezige soort(groep)en	Benodigde vervolgstappen
Vogels	- Werken buiten het broedseizoen (half maart t/m half juli) - Indien de werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden: - o voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen de groenstructuren rooien. Voorafgaand aan het rooien dient men contact op te nemen met een ecooloog; - o als de groenstructuren niet kunnen worden gerooid buiten het broedseizoen: - vooraftgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren.
Vleermuizen	- Werkzaamheden in de periode april t/m oktober bij daglicht uitvoeren; - Indien bovenstaande niet mogelijk is: in de periode april t/m oktober zorgen dat de verlichting zodanig is afgesteld dat enkel het plangebied verlicht wordt.
Amfibieën	Het westelijk deel van het plangebied betrekken in de ontheffingsaanvraag voor de locatie Snellerpoort. Dit aangezien voldoende aannemelijk is dat de locatie onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de rugstreeppad. Tot het moment van ontheffingsverlening en realisatie van compensatie kan in het westelijk deel van het terrein (onverharde delen ten westen van de Steinhagenseweg) niet worden gewerkt.

Vervolgstappen benodigd?

Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is in voorliggende situatie noodzakelijk, aangezien mogelijk negatieve effecten op de rugstreeppad optreden en zodoende de Wet natuurbescherming wordt overtreden. De werkzaamheden op de verharde delen van het plangebied en het gehele plangebied ten zuidoosten van de Steinhagenseweg kunnen wel (zonder ontheffing) doorgang vinden.

Voor de overige soorten zijn, indien de voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen, geen vervolgstappen noodzakelijk.